

”Snabb anpassningsbarhet var en nyckelfaktor”

Vi var drygt 30 personer som infann oss på höstens upplaga av IR Excellence i Malmö på temat ”Ett år efter finanskrisen – vad har vi lärt oss?” Många frågor väntade på svar och den namnkunniga panelen kastades in i diskussionen direkt. Panelen bestod av Torbjörn Clementz, CFO på BE Group, Magnus Paulsson, regionchef och Vice Verkställande direktör för Danske Bank samt Anders Haskel, frilansjournalist.

Ekonomijournalisten Henric Borgström ledde diskussionen och inledde med att fråga panelen om vad man har för lärdomar från den senaste krisen. Anders Haskel konstaterar att det finns ett tydligt behov av regleringar. Företag måste bli mer transparenta i förebyggande syfte. Vad gäller media så har journalisterna hanterat krisen rätt bra men den allt snabbare rapporteringen kan vara problematisk. Det krävs resurser för att fylla behovet av djupare analyser och en bredare rapportering.

Torbjörn Clementz är förvånad över hastigheten i förloppet. Lärdomen är att man måste vara mer lyhörd och ta in de tidiga signalerna. En nyckelfaktor är anpassningsbarhet och att snabbt kunna hantera en fritt fallande efterfrågan.

Magnus Paulsson frågar sig vad som kom först – finanskrisen eller lågkonjunkturen? Kvartalskapitalismen driver utvecklingen och det kan behövas regleringar för att komma tillrätta med detta under förutsättning att det är under rimliga former.

Magnus jämför den här krisen med den som uppkom i början på 90-talet och slår fast att det den här gången fanns en helt annan beredvillighet att hjälpa företag, dels från bankernas håll men även från staten. Facket har tagit en större roll och han menar att de stora antal konkurser som borde kommit efter sommaren uteblev mycket tack vare detta men lägger därtill även företagets förmåga att snabbt anpassa sig till en hastigt vikande efterfrågan.

Bankernas ansvar

Försöker då bankerna att flytta det egna ansvaret över till reglerna som skapar incitament för bankerna att ta högre risker? Magnus menar, till publikens skräckblandade förtjusning, att en viktig lärdom exempelvis är att utlåning till tillväxtmarknader utomlands innebär hög risk och att man bör se över det både en och två gånger innan man binder upp sig.

Anders Haskel inflikar att det ligger en jätteutmaning i att hitta en långsiktigt hållbar lösning som kan balansera upp bankernas så kallade ”girighet”.

Henric Borgström konstaterar att banker på den svenska marknaden var rätt djupt involverade i USA:s krisbanker. Kontrollerar man inte längre slutkunden när banken lånar ut pengar? Magnus Paulsson replikerar snabbt att man i lika stor utsträckning som tidigare kontrollerar slutkunden men inte i de produkterna det handlade om i fallet med bankerna i USA

Hur ser man då på bankens ansvar för sin egen ”girighet”? Var går gränsen? Magnus Paulsson konstaterar att det handlar om att hålla nere risktagandet och det är det man har misslyckats med. En av åhörarna ställer frågan på sin spets: Hur värderade bankerna kreditrisken? Fanns överhuvudtaget kompetensen att göra det? Anders Haskel håller med. Det är inte rimligt att bankerna tjänar pengar när det går bra och kunderna förlorar pengar när det går dåligt.

Frågan om bonusar kommer upp och Henric Borgström konstaterar att det är den i särklass mest provocerande frågan för svenska folket och att folk rent ut sagt blir förbannade när de får höra talas om vidlyftiga bonusar. Det blir således en viktig fråga för politiker att agera på vilket påverkar statens inblandning.

En fråga från publiken tog oss tillbaka till regleringar. De finansiella instrument som skapades under uppgången som är så komplexa och omöjliga för icke-insatta att förstå sig på - är det inte rimligt att försöka skapa regler kring detta? Magnus Paulsson menar att det finns ett klart behov men att det är under förutsättning att det sker under rim och reson.

Mediernas roll

Hur ser man då på medias roll i det hela? Henric Borgström tar oss tillbaka till USA på 90-talet där media skrev mycket om att Clinton arbetade för att underlätta för låginkomsttagare att ta lån men ingen kunde förutspå konsekvenserna av detta. Anders Haskel påpekar att medierna bör göra sin research och återge saker och ting korrekt. Magnus Paulsson ser från sitt håll att medierna hela tiden rör sig i flock och drivs av en stor nyhet i taget. Ena dagen handlar det om oljepriset och nästa dag är det räntan. Henric Borgström menar på att det kanske snarare är analytikerna, eller aktiestrategerna som de kallar sig för nuförtiden, som fokuserar på en snäv dagsagenda medan ekonomiredaktionerna publicerar upp mot 40 artiklar om dagen i olika ämnen.

Torbjörn Clementz ser ett förstärkande beteende hos medierna. Journalisterna och redaktörerna letar positiva signaler och vinklar sedan rapporteringen efter vad läsarna vill ha. Anders Haskel pekar på en utbredd okunskap om hur media faktiskt fungerar och håller med Torbjörn i att man faktiskt skriver det läsarna vill veta. Han lyfter även fram sitt viktigaste budskap idag - nämligen att alla som arbetar med kommunikation kan hjälpa till att påverka medierna på olika sätt genom proaktivitet och konsekventa kontakter.

Dagens läge

Så var är vi nu? Anders Haskel menar att den akuta krisen är över och att vi är på god väg att ta oss igenom krisen. Henric Borgström pekar då på att det finns en hel del kvar att oroa sig för och tar den gigantiska utlåningen till Baltikum som exempel på att vi inte har hela bilden klar för oss. Torbjörn Clementz ser en svag återhämtning men också en lång uppförsbacke. Magnus Paulsson menar också att återhämtningen kan ta tid men är positiv till att statsfinanserna är i så gott skick som de är. Fokus återgår till medierna och Henric Borgström frågar om media speglar utvecklingen eller driver på den? Magnus Paulsson vill mena att medierna har stor makt och att det följer ett visst ansvar med det. Större bredd och djupare analyser efterfrågas. Den kortsiktiga kvartalskapitalismen driver även på utvecklingen.

På frågan om en prognos för aktiemarknaden nästa år kan Anders Haskel skönja en viss konjunkturupphämtning och spår en 30-procentig uppgång. Torbjörn Clementz är inte lika optimistisk utan menar på att det krävs mycket kostnadsbesparingar för att komma i närheten av en sådan uppgång.

Med detta avslutas seminariet och panelen tackas för en intressant och givande diskussion. Konkreta frågor har fått svar och lärdomarna har varit många.

Sofia Erichs